

MÅNEDSRAPPORT FOR ØKONOMI I LIER KOMMUNE

FEBRUAR 2023

Prognose for årsresultatet

Regnskapet for 2022 viste et merforbruk i tjenesteområdene på totalt 46,1 millioner kroner. I månedsrapporten for februar kommer det frem at flere av virksomhetene våre har en økonomisk utfordring som har forsterket seg i inneværende år. I årets første månedsrapport er prognosen et merforbruk i virksomhetene på hele 69,2 millioner kroner. De siste årene har kommunen fått skatteinntekter som har vært vesentlig høyere enn budsjettet. Dette har skjedd som følge av at skatteanslagene for kommunesektoren i statsbudsjettet har vært satt for lavt. Det er for tidlig i året å konkludere med hvordan skatteinntekten for 2023 blir. Etter to måneder er skatteinntekten på nivå med budsjett. Prognosen for skatt er foreløpig satt til budsjettbalanse. Dersom prognosen slår til innebærer det et samlet budsjettavvik på -54,3 millioner kroner i inneværende år. Netto driftsresultat vil i så fall bli på -21,7 millioner kroner. Dette tilsvarer et underskudd på -0,9 % av inntektene.

Kommunedirektøren ser alvorlig på situasjonen. Det er iverksatt tiltak for å overholde budsjetttrammene. Tiltakene fremkommer i månedsrapporten. Det er tett dialog med virksomhetslederne om de økonomiske utfordringene og mulige tiltak for å komme i budsjettbalanse. Kommunedirektøren følger situasjonen tett og vil vurdere ytterligere tiltak dersom situasjonen krever det. Dersom det skulle bli behov for tiltak som påvirker tjenestenivå eller kvalitet, vil dette ikke bli iverksatt før det eventuelt gjøres politiske vedtak om det.

Prognose årsresultat 2023	Resultat 2022	prognose årsresultat
Tall i 1000 kr.		
Virksomhetene totalt	-46 100	-69 200
Skatt og rammetilskudd	60 900	
Vann og avløp (leie av infrastruktur)	9 000	
Renter	-1 800	
Pensjon	3 800	
Lønnsoppgjør	-4 300	2 000
Integreringstilskudd	13 700	
Merutgifter korona etter kompensasjon	-12 000	
Utbytte	6 000	12 900
Annet	-1 700	
Regnskapsmessig over/underskudd	27 500	-54 300
Budsjettet netto driftsresultat (justert)	19 897	32 612
Netto driftsresultat prognose	45 673	-21 688 *
Netto driftsresultat i prosent	1,9 %	-0,9 % *
Negative røde tall over indikerer merforbruk, mindreinntekt og/eller underskudd		
*Mht prognoser for netto driftsresultat ser vi bort fra avsetninger og bruk av bundede fond		

Tabellen ovenfor viser status for kommunen eksklusive kommunale foretak. Eventuelle avvik hos de kommunale foretakene presenteres i deres respektive tertialrapporter.

Foreløpig er skatt og rammetilskudd omtrent på nivå med periodisert budsjett. Nye oppdaterte prognoser for skatteinntekter for kommunesektoren kommer i revidert nasjonalbudsjett i mai. Kommunedirektøren vil gjøre en ny vurdering av prognosen for skatt i etterkant av dette. Den reviderte prognosen vil bli lagt til grunn i kommunens tertialrapport.

Innmeldingene av merforbruk fra virksomhetene er større enn de har vært på flere år. Det er fortsatt tidlig på året og prognosene er usikre, men nivået tilsier at det skal arbeides med tiltak for å få kontroll på merforbruk.

Kommunestyret vedtok et nytt reglement for overføring av over- og underskudd i virksomhetene i februar møtet. I ny ordning er det lagt inn en begrensning når det gjelder hvor store over/underskudd som kan samle seg opp i virksomhetene. Flere virksomheter har likevel nå en utfordring med å håndtere underskudd fra 2022, samtidig som den økonomiske situasjonen i 2023 er bekymringsfull. Andre virksomheter har overskuddsfond som planlegges brukt til ulike formål i 2023. Kostnader som eventuelt påløper ved bruk av overskuddsfond vil svekke kommunens netto driftsresultat utover det som er lagt til grunn i prognosen i tabellen ovenfor. Fremføring av over- og underskudd i virksomhetene, samt overgangsordning skal behandles av kommunestyret i forbindelse med årsrapporten for 2022.

Tjenesteområdene

I tabellen nedenfor blir økonomiske prognoser innenfor tjenesteområdene og fellesområdet nærmere beskrevet. Negative tall representerer merforbruk og/eller mindreinntekt. Positive tall representerer mindreforbruk eller merinntekter.

Tjeneste- områdene	Kommentar	Prognose årsresultat
Oppvekst, - kultur- og idrettsutvalget	<p>Prognosen for utvalget er et samlet merforbruk på 31,5 millioner kroner. Det er flere virksomheter som melder om overforbruk, og dette forutsetter at det settes i gang tiltak som reduserer kostnadene.</p> <p>Skoler: skolene har det største merforbruket, og melder inn en prognose på 22 millioner kroner.</p> <p>Det er Høvik, Tranby og Sylling som har størst merforbruk, men også andre skoler melder om utfordringer knyttet til merforbruk.</p> <p>Årsakene til merforbruket er følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en økning av elever som får vedtak om ekstra ressurser, og det er flere barn enn tidligere med alvorlige diagnoser som krever tett oppfølging både i skole og SFO. De siste årene har utgiftene til spesialundervisning økt med 15 millioner årlig. • stort fokus på å etterleve lærernorm, noe som gjør at bemanningen ligger godt over det som er minstekravet. • endret kompetansesammensetning og tettere bemanning på miljøverkstedene har ført til flere ansatte og høyere lønnsutgifter. • lærere som slutter (adjunkter) erstattes oftest av lærere med master som er høyere lønnet. Dette er ikke kompensert skolene. • Innføring av nye læreplaner gjør at skolene trenger læremidler og lisenser som er i tråd med disse. Dette utgjør ca. 1,9 millioner kroner. 	-31 500

Tjeneste- områdene	Kommentar	Prognose årsresultat
	<p>Tiltak skole:</p> <p>Det iverksettes en omstilling for å redusere merforbruket. Følgende tiltak er identifisert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fra august skal skoler som ligger over lærernorm ligge tilnærmet på norm. • antall kontaktlærere skal reduseres der det er forsvarlig. Det samme gjelder bruk av vikar og overtid. • praksisen i forhold til henvisning til PPT, utarbeidelse av sakkyndig vurdering og enkeltvedtak om spesialundervisning skal gjennomgås for å sikre riktig nivå på spesialundervisningen. • arbeidet med å styrke den tilpassede opplæringen for å redusere behovet for spesialundervisning blir et viktig tiltak fremover. Dette er i tråd med signalene til ny opplæringslov, som etter planen skal gjelde fra august 2024. <p>Ytterligere tiltak vil bli vurdert.</p> <p>Barnehageområdet:</p> <p>Prognose for merforbruk på 9,5 millioner kroner.</p> <p>Kommunalt tilskudd er beregnet til å bli 8 millioner kroner høyere enn budsjett. Årsaken er at satsene for tilskudd til private barnehager for 2023 økte mer enn deflator, samt at antall barn har hatt en liten økning som ikke er justert i budsjett.</p> <p>Kommunen har fått vedtak fra Statsforvalteren om at Private barnehagers landsforbund (PBL) har fått medhold i en klage på tilskudd for 2022. Dette medfører en utbetaling på 1,5 millioner kroner.</p> <p>De kommunale barnehagene har et lite merforbruk, men har ikke meldt om noe avvik for årsresultat.</p>	

<p>Helse,- omsorg- og velferdsutvalget</p>	<p>Prognose for utvalget er et samlet merforbruk på 25 millioner kroner. Det er flere virksomheter som melder om overforbruk, og prognosen forutsetter at det settes i gang tiltak som reduserer dagens forbruksnivå.</p> <p>Fokus på økonomi er styrket i alle virksomhetene. Det er gjennomført en samling om økonomistyring for alle virksomhetslederne, i tillegg til den dialogen som er løpende. Det arbeides nå med å gjennomføre tiltak som skal redusere merforbruket. Det jobbes også med å utrede ytterligere tiltak som kan iverksettes hvis situasjonen krever det.</p> <p>Tiltak som vil bli iverksatt er foreløpig følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opphør av en eksternt kjøpt plass, der bistandsbehovet vil bli dekket av kommunens eget tilbud innenfor psykisk helse. - Gjennomgang av faktisk bruk av institusjonsplasser for å sikre at langtidsplasser faktureres riktig og at alle plasser utnyttes optimalt og uten opphold. Dette vil gi økte inntekter og reduserte utgifter til eksterne kjøp - Redusere overtidsbruk og ekstrahjelpere i institusjonene - Aktive tiltak i virksomheter med lavt nærvær for å redusere utgifter til sykefravær og innleie - Gjennomgang av vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) <p>Ytterligere tiltak vurderes fortløpende.</p> <p>Områder med de største utfordringene:</p> <p>Det har vært en sterk økning i kostnader til kjøp av eksterne plasser og brukerstyrt personlig assistent. Det er en økning i både antall brukere og nivået på tjenestene. Enkelte kjøpte plasser har hatt en økning i bemanningsfaktor. Dette medførte økte utgifter på slutten av fjoråret, som også vil få virkning for 2023.</p> <p>Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse har brukere med vedtak etter pålegg fra Statsforvalteren som gir økte utgifter. Det er også økning i bemanning grunnet krav om faglig forsvarlighet ved flytting av en bruker.</p> <p>Institusjoner har et merforbruk på variabel lønn. Spesielt overtidsbruken har vært høy. Årsaken er både høy bruk av</p>	<p>- 25 000</p>
--	--	-----------------

Tjeneste-områdene	Kommentar	Prognose årsresultat
	ekstrahjelp og innleie ved sykdom. Nøstehagen sykehjem har i tillegg et tilpasningsbehov som skriver seg fra tidligere år for å få aktiviteten i tråd med bevilgede rammer.	
Landbruks-utvalget	Foreløpig ligger landbruk an til balanse.	
Miljø- og planutvalget	<p>Byggesaksområdet har så langt i år en inntektssvikt på 1,4 millioner kroner. Det registreres en markant nedgang i antall byggesøknader. Spesielt har det vært nedgang i antall større saker, som genererer den største andelen av gebyrinntektene. Det er tidlig i året, og prognosen er derfor usikker. Prognosen er satt til en inntektssvikt på 6 millioner kroner.</p> <p>Nedgangen i antall nye saker har gitt mulighet for å jobbe inn restanser. Eldre restanser genererer lavere gebyrinntekter. Nedgangen i antall saker har også medført en mulighet til å styrke arbeidet med tilsyn og ulovlighetsoppfølging.</p> <p>Når vi nå opplever en så stor endring i antall byggesaker som fører til en betydelig inntektssvikt, vil vi nå igangsette et arbeid der kapasitet, omfang, bemanning og eventuelle behov for omstilling i byggesak skal vurderes.</p> <p>Stedsutvikling og plan ser foreløpig ut til å oppnå budsjettbalanse i inneværende år.</p> <p>Det vil gjøres en totalvurdering av budsjettene til de fem virksomhetene i kommunalområdet for samfunnsutvikling og kultur for å vurdere mulige budsjettkutt. Dette for å kunne oppnå balanse i budsjettet.</p>	-6 000
Formannskapet stab	<p>Prognosen for området er et merforbruk på 6,7 millioner kroner. Merforbruket skal reduseres gjennom kritisk gjennomgang av ansettelser ved ledighet i stillinger og andre besparelser gjennom året.</p> <p>IKT:</p> <p>Det har de siste tre årene vært en vesentlig større økning i lisenskostnader innen IKT-området enn det som har blitt kompensert i budsjettet. Dette beløper seg samlet til ca. 4 millioner kroner for 2023.</p> <p>Det har på grunn av det kommende kommunevalget vært nødvendig å gå til innkjøp av datateknisk utstyr, som medfører</p>	-6 700

Tjeneste-områdene	Kommentar	Prognose årsresultat
	<p>et merforbruk på 0,6 millioner kroner. Dette er utstyr som vil kunne nyttiggjøres i organisasjonen etter valget. Kostnaden forventes dekket av budsjetterte innkjøpsmidler i andre virksomheter mot slutten av året og videre i 2024. Deler av dette innkjøpet er med i prognosen.</p> <p>Innleie av konsulent som midlertidig leder for første halvår 2023 vil medføre en ekstra kostnad på 0,7 millioner kroner. Stillingen besettes med ordinær ansettelse fra sommeren.</p> <p>Samlet prognose for merforbruk på IKT-området er 5,2 millioner kroner.</p> <p>Innføring av nye datasystemer forventes å gi mulighet til å kutte enkelte lisenskostnader, men full effekt av dette vil først oppnås i 2024.</p> <p>HR:</p> <p>HR-enheten forventer et merforbruk på 1,55 millioner kroner. Økning i pensjonskostnader og andre lisenser har gjennom de siste årene vært høyere enn prisveksten. Dette har tidligere blitt dekket inn av mindre forbruk på områder som kurs/opplæring av ansatte, som en naturlig følge av redusert aktivitet på grunn av koronarestriksjonene i 2021-22.</p> <p>Øvrig:</p> <p>Resterende enheter i stabsfunksjonene styrer mot balanse.</p>	
Formannskapet Kommunale foretak	Begge de kommunale foretakene rapporterer eventuelle avvik i sine respektive tertialrapporter.	

Skatteinngang 2023

Utvikling i skatteinngang for kommunen og landet totalt vises i tabellen nedenfor.

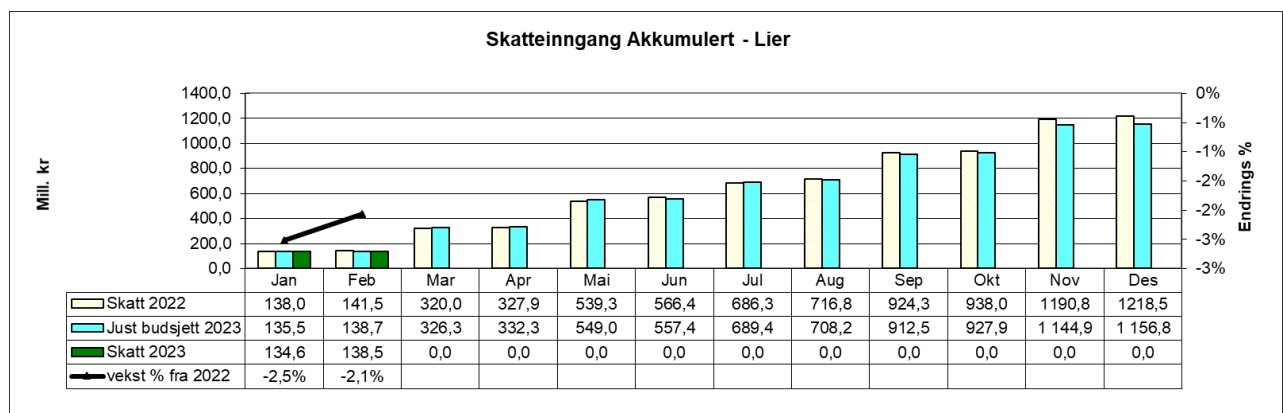
	Akkumulert vekst i forhold til samme periode forrige år												
	Budsjett 2023	Pr. Januar	Pr. Februar	Pr. Mars	Pr. April	Pr. Mai	Pr. Juni	Pr. Juli	Pr. August	Pr. September	Pr. Oktober	Pr. November	Pr. Desember
Kommunen	-7,5 %	-2,5 %	-2,1 %										
Landet	-5,1 %	0,1 %	-0,2 %										

Lier kommune har budsjettert skatteinntekten 20 millioner kroner høyere enn statsbudsjettets anslag. Per februar er skatteinngangen på nivå med periodisert budsjett.

Forholdet mellom skatteinntektene og inntektsutjevningen

Kommuner med skattenivå over landsgjennomsnittet får et trekk i rammetilskuddet for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Lier kommune hadde per februar skatteinntekter på 103 % av landsgjennomsnittet før utjevning. Dette er noe lavere enn tidligere år. Per februar 2022 hadde Lier en skatteinngang på 106 % av landsgjennomsnittet.

Skatteinngang Lier kommune

Sykefravær og arbeidsledighet

Sykefraværstatistikk og arbeidsledighetsstatistikk er tatt ut av månedsrapporten.

Arbeidsledigheten vil bli rapportert i egen politisk melding. Sykefraværet rapporteres til PSU og tertialrapportene.